

Hr Jürgen Ligi

Rahandusministeerium

Teie: 13.09.2024 nr 1.1-10.1/4044-1

Meie: 18.09.2024 nr 1809/2024

Tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõust

Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon (EVEA) tänab võimaluse eest avaldada arvamust tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta.

Eelnõus on välja pakutud rida mõistlikke lahendusi õiges suunas. Kõigepealt tuleb aga järjekordselt tähelepanu juhtida sellele, et tähtaeg arvamuse avaldamiseks on ebamõistlikult lühike – meil ei ole võimalik nii lühikese aja jooksul küsida oma liikmetelt tagasisidet ning ettepanekuid. Alljärgnevalt toome siiski välja mõned eelnõu probleemid ja puudused.

1. Töötaja tervise edendamiseks tehtud kulutuste juures muudetakse eelnõus kvartaalne arvestus aastapõhiseks. Probleem seisneb aga selles, et ka kulutuste piirmäära väärtust on inflatsioon alates 2018. aastast vähendanud ja **asjakohane oleks seaduses sätestada tervise edendamise kulutusteks 400 eurost oluliselt suurem summa.**
2. Eelnõuga on seaduse tekstist välja võetud töötaja tervise edendamiseks teenuseid osutavate spetsialistide nimekiri (taastusarst, füsioterapeut, tegevusterapeut, logopeed ja kliiniline psühholoog). Iseenesest on hea, kui seaduses ei ole ammendavat loetelu, aga samas oleks vaja täpsemalt sätestada, milliste erialast pädevust omavate spetsialistide poolt teenuste osutamist silmas peetakse ja kuidas selle pädevuse omamist tuleb tõendada. **Eelnõust ei selgu üheselt, kas tegemist peaks olema tervishoiuteenusega ja kas seda teenust võiks osutada ainult tervishoiutöötaja või tervishoiutöötajaga võrdsustatud isik.** Eelnõusse võiks jääda tervisespetsialistide

näidisnimekirja ehk avatud loetelu või mõni muu laiem erialast pädevust täpsustav piiritletus. EVEA arvates on oluline ka hambaravi kulude maksuvaba katmine ja see tundub eelnõu järgi olevat edaspidi võimalik.

3. EVEA hinnangul tuleks töötaja tervise edendamiseks tehtud kulutuste loetelu laiendada. **Erisoodustusena ei peaks maksustama näiteks spordivahendite soetamiseks tehtud kulutusi.** Eriti oluline on see nende töötajate jaoks, kes elavad spordirajatistest ja –saalidest eemal.
4. Kehtiva seaduse kohaselt ei maksustata erisoodustusena tööandja ettevõtlusega seotud kulutusi töölepingu alusel töötava töötaja transpordiks elu- ja töökoha vahel, kui töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast või kui tööandja korraldab transpordi sõidukiga, millel on vähemalt kaheksa istekohta, või bussiga liikluseaduse tähenduses. **EVEA teeb ettepaneku, et tööandja korraldatud transport tööle ja koju tuleks vabastada erisoodustusmaksust sõltumata sõiduki suurusest ja töökoha kaugusest.**
5. Kõik töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud kohustused on samuti töötervishoiu ja tööohutuse nõuded. Eelnõus sätestatud täiendus, et ettevõtlusega on seotud ka kõik tööandja tehtud mõistlikud ja vajalikud kulud töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks, on seega liigne kordus.
6. Ühtlasi juhime tähelepanu, et TuMS §48 võiks täiendada nii, et lisaks terviseedenduse kuludele saaksid tööandjad panustada näiteks ka töötajate pensioni kogumisse – nn tööandjapension. Kuna terviseedendusega seotud kulutuste tegemisel on nagunii väga suur regionaalne ebavõrdsus – väljaspool suuremaid linnu ei pruugi olla ligipääsu neile teenustele, mida seadus võimaldab erisoodustusmaksuvabalt teha. Seega teeme ettepaneku, et loetelusse lisataks ka tööandja maksed töötajatele III sambasse – st tööandja makset töötaja eest vabatahtlikku pensionifondi. Tööandjapension on Eestis vähe levinud, isegi Lätis ja Leedus on tööandjad palju varmamad seda kasutama. Üheks põhjuseks on, et tööandja vaatest on tööandjapensioni maksed samasugune hüvis nagu terviseedenduse kulud. Samas maksustatakse neid sotsiaalmaksuga. Tulumaksuseaduse muutmine aitaks takistust leevendada. Muudatus ei võtaks tööandjalt ära võimalust pakkuda töötajatele tervisekindlustust või tegeleda terviseedendusega, kuid annaks huvitatud tööandjatele (ning nende valmisoleku korral töötajatele) täiendava võimaluse kasutada maksuvabastust. Tööandjapensioni maksetel on sarnaselt terviseedenduse kuludele ka sotsiaalne mõju.
7. Juhime ka tähelepanu, et koos tulumaksuseaduse täiendamisega on asjakohane ja mõistlik tõsta piirmäära, mille ületamisel tekib ettevõtjal kohustus end maksukohustuslasena registreerida. Hetkel on sellise käibe suuruseks 40 000 eurot. Probleem puudutab enim väikeseid ettevõtjaid, kes osutavad teenuseid väljaspool suuremaid asustusüksusi. Käibemaksuvaba väikeettevõtlus aitaks leevendusmeetmena säilitada teenuste osutamist maapiirkondades ja väikelinnades. See võimaldaks näiteks säilitada oma tegevust 1-2 töökohaga mikroettevõtetel, sh maaturismi ettevõtetel, kes

müüvad otse lõpptarbijatele ja kelle sisendis ei domineeri käibemaksuga maksustatud kaup, vaid hoopis erinevad isikuteenused ning käsitöö.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ille Nakurt-Murumaa

EVEA president

Koostas: M. Sepp, marek@evea.ee